



OHJAUSSUUNNITELMA

Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikön tohtoriohjelmat

Ohjaus tohtoriohjelmissa

Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikön [tohtoriohjelmissa](#) annettava ohjaus kohdistuu sekä opiskelijan opintojen ohjaukseen että opinnäytetyön (lisensiaatintutkimus tai väitöskirja) ohjaukseen. Ohjauksen tavoitteena on tukea opiskelijan tieteellisen asiantuntemuksen kehittymistä. Ohjaus tähtää opiskelijan työ- ja oppimisprosessien tukemiseen sekä opiskelijan oman toimijuuden vahvistamiseen.

Opintojen yleinen ohjaus, tiedotus ja opintoneuvonta

Tohtoriohjelmissa annettavan opinto-ohjauksen tavoitteena on auttaa opiskelijaa rakentamaan mielekäs tutkinto, joka on mahdollista suorittaa tohtoriopinnoille asetetussa tavoiteajassa (4 vuotta).

Opiskelija on vastuussa omien opintojensa suunnittelemisesta ja toteuttamisesta sekä oman osaamisensa kehittämisestä.

Tohtoriopintoja koskevat määräykset ja ohjeet ovat kattavasti yksikön [julkisilla verkkosivuilla](#). Opiskelijoita ohjataan etsimään tietoa tohtoriopinnoista ja niitä koskevista ohjeista ja määräyksistä verkkosivuilta. [Opinto-oikeutta hakevan](#) tulee liittää hakemukseensa [tohtoriohjelmien opetussuunnitelmien](#) pohjalta tehty alustava opintosuunnitelma. Näin opintojen rakenne ja tutkijakoulun järjestämät kurssit tulevat pääpiirteissään tutuiksi valituksi tulleille opiskelijoille jo ennen opintojen aloittamista. Hyväksymiskirjeen mukana lähetetään ohjeet yksikön tohtoriopiskelijoiden sähköpostilistalle liittymisestä (yky-jatko@uta.fi) sekä kehoitetaan tutustumaan yksikön tohtoriopintoja koskeviin verkkosivuihin.

[Sähköpostilistan](#) (yky-jatko@uta.fi) kautta opiskelijoille tiedotetaan ajantasaisesti kaikista olennaisista opintoasioista ja mm. rahoitusmahdollisuuksista. Tarvittaessa opiskelija voi kääntyä opintoihin liittyvissä käytännön asioissa yksikön tohtoriopintojen opintoneuvontaa antavan [opintokoordinaattorin](#) puoleen.

Opiskeluaan aloittaville opiskelijoille järjestetään lukuvuoden alkupuolella yksikön johtajan vetämä informaatiotilaisuus, jossa käsitellään mm. opintojen suunnittelua ja rahoitusta sekä opiskelukäytäntöjä. Myös yliopiston [tutkijakoulu](#) järjestää kaikille Tampereen yliopiston tohtoriopiskelijoille yhteisen orientaatiotilaisuuden. Lisäksi Tampereen yliopiston kv-toimisto ([International Office](#)) järjestää ulkomaalaisille opiskelijoille tarkoitettuja orientaatiokoulutuksia.

Opintojen henkilökohtainen ohjaus

Ohjauksella tuetaan opiskelijan itsenäiseen tieteelliseen työhön harjaantumista sekä oman akateemisen asiantuntijuuden ja uranäkymien rakentumista.



Samalla kun opiskelijalle myönnetään opinto-oikeus tohtoriopintoihin, hänelle määrätään yksi tai useampia henkilökohtaisia ohjaajia. Tieto ohjaajista merkitään opintorekisteriin.

Opiskelija ja ohjaaja(t) allekirjoittavat opintojen alkuvaiheessa [ohjaussopimuksen](#), johon on kirjattuna opiskelijan ja ohjaajien vastuut ja velvollisuudet.

Ohjaussopimus: ohjattavan ja ohjaajien vastuut ja velvollisuudet

Ohjattava sitoutuu

- Pitämään kiinni sovitusta työtahdista ja tiedottamaan ohjaajalle seikoista, jotka vaikuttavat huomattavasti työn edistymiseen.
- Lähettämään ohjaajille etukäteen sovitut työn osat kommentoitavaksi hyvissä ajoin ennen ohjaustapaamista.
- Esittämään ohjaustapaamisen asialistalle työhön liittyvät kysymykset ja huolenaiheet.
- Noudattamaan ohjaussuhteessa ja tutkimuksenteossa hyvää tieteellistä käytäntöä ja keskustelemaan näistä tarvittaessa ohjaajan kanssa.
- Keskustelemaan tohtori- ja lisensiaattiopintojen rahoitusmahdollisuuksista ohjaajan kanssa.
- Raportoimaan opintojensa etenemisestä ohjaajalleen vuosittain.

Ohjaaja sitoutuu:

- Esittämään tapaamisen asialistalle kysymyksiä ja huolenaiheita ohjattavasta työstä.
- Lukemaan etukäteen kullekin tapaamiskerralle kommentoitavaksi toimitetut tekstit.
- Noudattamaan ohjaussuhteessa hyvää tieteellistä käytäntöä ja keskustelemaan siitä ohjattavan kanssa.
- Keskustelemaan tohtori- ja lisensiaattiopintojen rahoitusmahdollisuuksista yhdessä ohjattavan kanssa.
- Huolehtimaan yhteisjulkaisujen periaatteiden sopimisesta ohjattavan kanssa etukäteen.
- Tiedottamaan ohjattavalle välittömästi seikoista, jotka vaikuttavat huomattavasti ohjausmahdollisuuksien heikkenemiseen. Mikäli ohjaaja ei pysty hoitamaan ohjaustehtäväänsä, hän pyrkii löytämään ohjattavalle uuden ohjaajan ja ilmoittaa asiasta myös yksikölle, jossa vaihdoksesta tehdään virallinen johtajan päätös

Ohjaussopimuksen kanssa samassa lomakkeessa on [henkilökohtainen opintosuunnitelma](#) (HOPS), johon opiskelija merkitsee aikataulutetun suunnitelman tohtoritutkintoon kuuluvien 60



opintopisteen opintojen suorittamiseksi ([yhteiset jatkokoulutusopinnot 20-30 op sekä oman tieteenalan laaja ja syvälinen tuntemus 30-40 op](#)). Lisäksi lomakkeeseen merkitään alustava aikataulu väitöskirjan jättämisestä esitarkastukseen.

Jatko-opintojen alussa ohjaaja käy ohjattavansa kanssa henkilökohtaisen ohjauskeskustelun sekä tarkastaa HOPS:in realistisuuden ennen lomakkeen allekirjoittamista. HOPS:in tavoitteena on keskustelemalla jäsentää opiskelijan suunnitelmia ja pohtia yhdessä mahdollisia ongelmia. HOPS-ohjauksessa tuetaan ja vahvistetaan opiskelijan kykyä suunnitella opintojaan itsenäisesti. Tärkeää on, että opiskelija ymmärtää olevansa itse vastuussa opinnoistaan. Tärkeää on myös, että opiskelija tietää, mistä hän tarvittaessa saa ohjausta.

HOPS päivitetään tarvittaessa ohjaajaan kanssa käytävien ohjauskeskusteluiden pohjalta. Opiskelijan vastuulla on huolehtia keskusteluajan sopimisesta. Tieto ohjaussopimuksen ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman allekirjoittamisesta merkitään opintorekisteriin.

HOPS:in lisäksi opiskelijan tulee raportoida ohjaajalleen opintojensa edistymisestä erityisellä [raportointilomakkeella](#) vuosittain 31.10. mennessä. Myös tieto opintojen raportoinnista merkitään opintorekisteriin.

Lisensiaatintutkimuksen ja väitöskirjan ohjaus

Ohjauksen tavoitteena on tukea opinnäytetyön etenemistä. Opiskelijalla on kuitenkin viimekätinen vastuu opinnoistaan sekä opinnäytetyöstään.

Opinnäytetöiden ohjauksessa korostuu vuorovaikutus ohjaajan ja ohjattavan välillä, ja ohjaus on luonteeltaan dialogista sekä neuvottelevaa. Ohjauksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia ohjausympäristöjä (yksilöohjaus, seminaarit). Ryhmissä tapahtuva ohjaus on luonteeltaan osallistavaa ja yhteisöllisyyttä luovaa.

Ohjauksen keskeisenä päämääränä on tukea opiskelijan tieteellisen asiantuntijuuden kehittymistä, minkä vuoksi opinnäytetöiden ohjauksessa painottuu opiskelijan oma tekeminen, tutkimalla oppiminen. Opiskelija ratkoo tutkimusongelmia itsenäisesti ja arvioi sekä omaa että muiden tutkimusta kriittisesti.

Jatkokoulutusseminaarit ja tutkimusryhmien kokoontumiset ovat keskeisiä ohjauskanavia. Niissä opiskelija keskustelee ohjaajien ja muiden jatko-opiskelijoiden kanssa tutkimuksensa edistymisestä ja ongelmakohtista. Käytävän keskustelun tavoite on edistää opiskelijan tutkimustyötä ja tukea hänen toimintaedellytyksiään. Näissä tapaamisissa käsitellään yleisten tutkijantaitojen kehittämiseen liittyviä asioita, kuten tieteellistä kirjoittamista, eettisiä kysymyksiä sekä tutkijanuran edistämistä. Tilaisuudet tarjoavat myös areenan vertaistuelle ja –ohjaukselle sekä yleisemmälle tieteelliselle keskustelulle.



Ohjauksen arviointi tapahtuu [ohjaustilanteiden osana](#). Yksilöohjauksessa ja seminaareissa ohjaaja tai opiskelija voi nostaa esiin ohjaustoimintaan liittyviä huomioita ja huolenaiheita. Molempien allekirjoittama [ohjaussopimus](#), jossa oikeudet ja velvollisuudet määritellään, sekä opiskelijan täyttämä [ohjauksen arviointilomake](#) luovat pohjan näille keskusteluille. Lisäksi YKY kokoaa jatko-opiskelijoilta palautetta heidän saamastaan ohjauksesta vuosittain. [Jatkokoulutustoimikunta](#) seuraa ja kehittää ohjauksen toimivuutta opiskelijapalautteen avulla.

Riittävän ja mielekkään opinnäytetöiden ohjauksen varmistamiseksi saamaansa ohjaukseen tyytymätön opiskelija voi pyytää ohjaajan vaihtamista. Ohjaajan vaihtamiseksi tai toisen ohjaajan lisäämiseksi opiskelija tai ohjaaja voi ottaa yhteyttä [opintokoordinaattoriin](#), joka puolestaan keskustelee tarvittaessa tohtoriohjelman vastuuprofessorin sekä yksikön [johtajan](#) kanssa asian ratkaisemiseksi. Ohjaajamuutoksista tehdään johtajan päätös, ja tieto ohjaajamuutoksesta kirjataan opintorekisteriin. Sekä ohjaajalla että ohjattavalla on mahdollisuus pyytää asiansa viemistä [jatkokoulutustoimikunnan](#) ratkaistavaksi. [Opintokoordinaattori](#) toimii jatkokoulutustoimikunnan sihteerinä.